

Tolvte Møde.

Lørdagen den 18de Oktober Kl. 1.

Sekretæren, J. Steffensen, oplæste Protokollen fra forrige Møde, som derefter blev underkrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1880 til 31te Marts 1881.

Winther: Da det idag er femte Dag, paa hvilken denne Forhandling føres, saa anlager jeg, at det er rigtigst at begrænde sine Udtalelser saa meget som muligt, og jeg skal bestrebe mig derfor. Det, jeg har at sige, er ogsaa væsentlig foranlediget ved, hvad der er fremkommet fra andre ærede Talere, idet de almindelige Udtalelser have været meget vidtløftige, og nogle endog ere gaaede i saadan Detail i visse Retninger, at Formanden har advaret imod at gaa videre paa denne Vej. Men der var en Ytring af den ærede Conseilspræsident, som jeg med et Par Ord vil omtale. Den høitærede Minister sagde nemlig, at det undrede ham, at der var saa mange af Udtalelserne, der kun vare fremkomne i Anledning af Finantsloven og ikke saa meget omhandlede selve Finantsloven. Jeg skal kun tillade mig en historisk Bemærkning i saa Henseende. Dengang da Rigsdagen først blev indskiftet, da skete der her ligesom i andre Lande et Forsøg paa at faae indrettet Svar paa Throntaler; men de Mænd, som dengang vare de raadende her i Thinget, modsatte sig dette og man opsparede derfor saa at sige sine Udtalelser af denne almindelige Art til et Sted, hvor de kunde have mere praktisk Betydning, nemlig til første Behandling af Finantsloven, og det er altsaa en Tradition fra Rigsdagens bedste Tid, som her gaar igjen, men som forundrer Conseilspræsidenten. Jeg tror dog, at der maa være et Sted, hvor Klager komme frem, hvor det bliver paavist, hvad det er Folket i sin store Almindelighed trænger til, og der veed jeg ikke noget Sted, der er mere passende end første Behandling af

Finantsloven. — Der er et Punkt, som har været Gjenstand for modstridende Omtale heri Thinget, et Punkt, som i højeste Grad interesserer dette Land, det er nemlig Landbrugets Stilling. Der er fra Rigsdagsmændene for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Vilje) kommet Udtalelser, som vise det Mislige i Landbrugets nuværende Stilling, og som ogsaa antydede Midler, der maa anvendes for at imødegaa Kalamiteter paa dette Punkt. Et æret Medlem for Bræstø Amts 2den Valgkreds (D. Christensen), gik i modsat Retning, og hans Tale gik ud paa, at de, der gjorde vilde Spekulationer eller ikke regnede rigtigt, maatte tage Skade for Hjemgjæld, og det kunde vi ikke gjøre Noget ved. Dertil vil jeg sige: Ja, ganske vist, enkelte vilde Spekulationer maa man lade gaa deres egen skjæve Gang; men naar Vanskelighederne true en stor Masse, jeg kan sige Hovedmassen af Befolkningen, og naar Staten ved visse Foranstaltninger selv er meddelagtig i at fremkalde den Tilstand, som findes, kan det ikke længer gaa an, at Staten stiller sig ligegyldig overfor en saadan Udflugt til Udælgelse. Det samme ærede Medlem sagde, at de, der havde regnet med 4 pCt. Afgift af det, de havde staaende i deres Eiendomme, og som ikke havde gjort Regning paa, at der skulde Amortisation til, eller som ikke havde forudsat, at der kunde komme det Dieblik, hvor man forlangte 5 pCt. Rente, havde regnet feil, og de maatte gaa deres egen Gang. Men dertil siger jeg, at, naar vi have en Lov, som byder, at Midler, der indsettes i faste Eiendomme, som Regel ikke skulle have mere end 4 pCt. i aarlig Rente, er det Staten, der er Skyld i, at de have regnet med 4 pCt. Dernæst maa det ogsaa bemærkes, at Staten har tilladt Undtagelser fra Reglen i en efter min Mening meget vid Udstrækning, og jeg kan antage, at den større Lethed til at faae Lov til at tage mere end 4 pCt. af Pengene i faste Eiendomme har været det, der har bevirket, at 5 pCt. saa at sige er blevet en mere almindelig Rente end 4 pCt. her i Landet af Prioriteter i faste Eiendomme. Men har Staten altsaa sin Del i den Tilstand, som nu er kommen, mener jeg, at den ogsaa er forpligtet til at søge at raade Bod derpaa, forsaavidt det lader sig gjøre ad Lovgivningens Vej. Jeg erindrer fra min politiske Ungdom en Bencævnelse, man havde paa Hartkornet, nemlig det gamle Pakæsel, som man kunde lægge Alting paa. Over Gang man var